

Na temelju članka 13. stavka 1. Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“, broj 82/15), a u svezi članaka 7., 8. i 9. Pravilnika o postupku uzbunjivanja stanovništva („Narodne novine“, broj 69/16) ravnatelj Državne uprave za zaštitu i spašavanje donosi

STANDARDNI OPERATIVNI POSTUPAK ZA UZBUNJIVANJE STANOVNIŠTVA

1. UVOD

(1) Ovim Standardnim operativnim postupkom za uzbunjivanje stanovništva (dalje u tekstu: SOP) uređuju se postupak i ovlasti za donošenje odluke o uzbunjivanju stanovništva kao i postupak za emitiranje znaka za uzbunjivanje putem sirena i priopćenja za stanovništvo.

(2) Cilj ovoga SOP-a je osigurati učinkovito djelovanje svih sudionika uzbunjivanja stanovništva te postupanje centra 112 i Državnog centra zaštite i spašavanja (dalje u tekstu: Državni centar ZiS) u korištenju jedinstvenog sustava za uzbunjivanje Republike Hrvatske radi upozoravanja stanovništva na opasnost emitiranjem propisanih znakova za uzbunjivanje te pružanje pravodobnih i nužnih informacija o vrsti opasnosti i mjerama koje je potrebno poduzeti.

2. PODRUČJE PRIMJENE

Sustav za uzbunjivanje stanovništva putem sirena koristi se kod ugroze od poplava, požara, nuklearnih nesreća, nesreća koje uključuju opasne tvari, proloma akumulacijskih brana, ratnih opasnosti i terorističkog djelovanja.

3. OVLASTI ZA POSTUPANJE

(1) Odluku o uzbunjivanju stanovništva putem sirena, oglašavanjem znaka neposredne opasnosti ili upozorenja na nadolazeću opasnost, s priopćenjem za stanovništvo donosi župan, odnosno gradonačelnik ili načelnik općine, a u slučaju njihove odsutnosti ili spriječenosti načelnik stožera civilne zaštite županije, odnosno grada ili općine.

(2) Odluku o uzbunjivanju stanovništva, u slučaju žurnosti može donijeti ravnatelj Državne uprave za zaštitu i spašavanje (dalje u tekstu: DUZS), koji je načelnik Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske i pročelnik područnog ureda za zaštitu i spašavanje ili osobe koje oni ovlaste u slučaju svoje odsutnosti ili spriječenosti.

(3) Odluka o uzbunjivanju stanovništva donosi se na temelju:

- informacija ranog upozoravanja institucija iz javnog sektora u sklopu propisanog djelokruga u području meteorologije, hidrologije i obrane od poplava, ionizirajućeg zračenja, inspeksijske službe i institucija koje provode znanstvena istraživanja
- informacija o neposrednoj opasnosti od nastanka nesreće koje prikupljaju operateri postrojenja s opasnim tvarima, hidroakumulacija i vatrogastvo
- informacija koje prikupljaju Ministarstvo obrane i Ministarstvo unutarnjih poslova.

(4) Kod ugroza od poplava izazvanih izlivanjem kopnenih vodenih tijela informacije potrebne za donošenje odluke za uzbunjivanje stanovništva osiguravaju Hrvatske vode u

skladu s Državnim planom obrane od poplava.

(5) Kod ugroza od požara otvorenog tipa većih razmjera, donošenje odluke za uzbunjivanje stanovništva predlaže glavni vatrogasni zapovjednik Republike Hrvatske ili njegov pomoćnik ili županijski vatrogasni zapovjednik.

(6) Kod ugroza od nuklearnih nesreća donošenje odluke o potrebi uzbunjivanja stanovništva predlaže Državni zavod za radiološku i nuklearnu sigurnost (DZRNS) na osnovi informacija primljenih putem međunarodnih sustava za hitnu razmjenu radioloških informacija u koje su uvezani DZRNS i DUZS.

(7) Kod neposredne ugroze od vojnih borbenih djelovanja Zapovjedno operativno središte Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske (ZOS GS OSRH) pruža DUZS-u, putem Državnog centra ZiS, informacije potrebne za donošenje odluke za uzbunjivanje stanovništva.

Ovlasti u drugim slučajevima

(8) Ovlasti i postupci uzbunjivanja stanovništva kod nesreća koje uključuju opasne tvari, pucanja akumulacijskih brana i drugim slučajevima kada pravna osoba ima vlastite sirene ili sustav uzbunjivanja, propisani su člankom 5. Pravilnika o postupku uzbunjivanja stanovništva („Narodne novine“, broj 69/16) te pojedinačnim planovima za slučaj opasnosti (operativni, unutarnji i vanjski planovi zaštite i spašavanja).

Znak neposredne opasnosti za nesreće iz podstavka 1. oglašava pravna osoba čijom djelatnošću je uzrokovana nesreća te bez odlaganja obavještava centar 112 i dostavlja priopćenje za stanovništvo. Centar 112 dalje postupa u skladu s aktom kojim se reguliraju aktivnosti centra 112 i pravne osobe u takvim slučajevima.

Odluku o uzbunjivanju stanovništva znakom upozorenja na nadolazeću opasnost za nesreće iz podstavka 1. ovog stavka donosi se u skladu sa stavcima 1., 2. i 3. ove točke.

(9) Na temelju civilno-vojne suradnje u sklopu NATO saveza, a u vezi s obranom od napada balističkim projektilima, informaciju o potrebi uzbunjivanja stanovništva državama članicama dat će Euro-atlantski centar za koordinaciju odgovora na katastrofu (EADRCC - Euro-Atlantic Disaster Response Coordination Centre).

U slučaju ugroženosti područja Republike Hrvatske ispaljenim balističkim projektilima, Državni centar ZiS dobiva informaciju izravno od EADRCC-a. Državni centar ZiS po primitku informacije bez odgode o tome najprije obavještava ravnatelja DUZS-a ili njegovog zamjenika, ZOS GS OSRH te dalje postupa sukladno točkama 4., 5. i 6. Komunikacijskih postupaka ovoga SOP-a.

(10) U slučaju opasnosti od terorističkog djelovanja odluku o uzbunjivanju s priopćenjem za stanovništvo:

- Operativno-komunikacijski centar policije Ministarstva unutarnjih poslova (OKCP MUP) dostavlja Državnom centru ZiS, koji dalje postupa kako je navedeno u točki 4., 5. i 6. Komunikacijskih postupaka ovoga SOP-a
- operativno-komunikacijski centar nadležne policijske uprave (OKC PU) dostavlja centru 112, koji dalje postupa kako je navedeno u točki 2., 3., 4., 5. i 6. Komunikacijskih postupaka ovog SOP-a.

4. IZRADA I DOSTAVLJANJE ODLUKE

(1) Odluka o uzbunjivanju stanovništva s priopćenjem za stanovništvo (Prilog br. 1) koja se dostavlja nadležnom centru 112/Državnom centru ZiS sastavni je dio ovoga SOP-a i sadrži:

- ime i prezime i funkciju osobe ili naziv tijela koje donosi odluku

- datum i vrijeme donošenja odluke
- znak opasnosti koji se oglašava
- uzrok opasnosti
- područje za koje se oglašava opasnost (naselje, općina, grad, županija)
- tekst priopćenja za stanovništvo.

(2) Odluka i priopćenje iz stavka 1. upućuju se centrima 112 telefonskim pozivom na broj 112, a Državnom centru ZiS na broj telefona +385 1 61 92 929. Pozivi koji sadrže odluku i priopćenje snimaju se. Komunikacijski kanal za dostavu odluke i priopćenja u pisanom obliku centar 112/Državni centar ZiS utvrđuju sa svakim donositeljem odluke pojedinačno.

(3) Po prestanku opasnosti za stanovništvo donositelj odluke je dužan centru 112/Državnom centru ZiS dostaviti odluku o prestanku opasnosti s priopćenjem za stanovništvo.

5. KOMUNIKACIJSKI POSTUPCI

Postupak oglašavanja opasnosti u centru 112 i Državnom centru ZiS

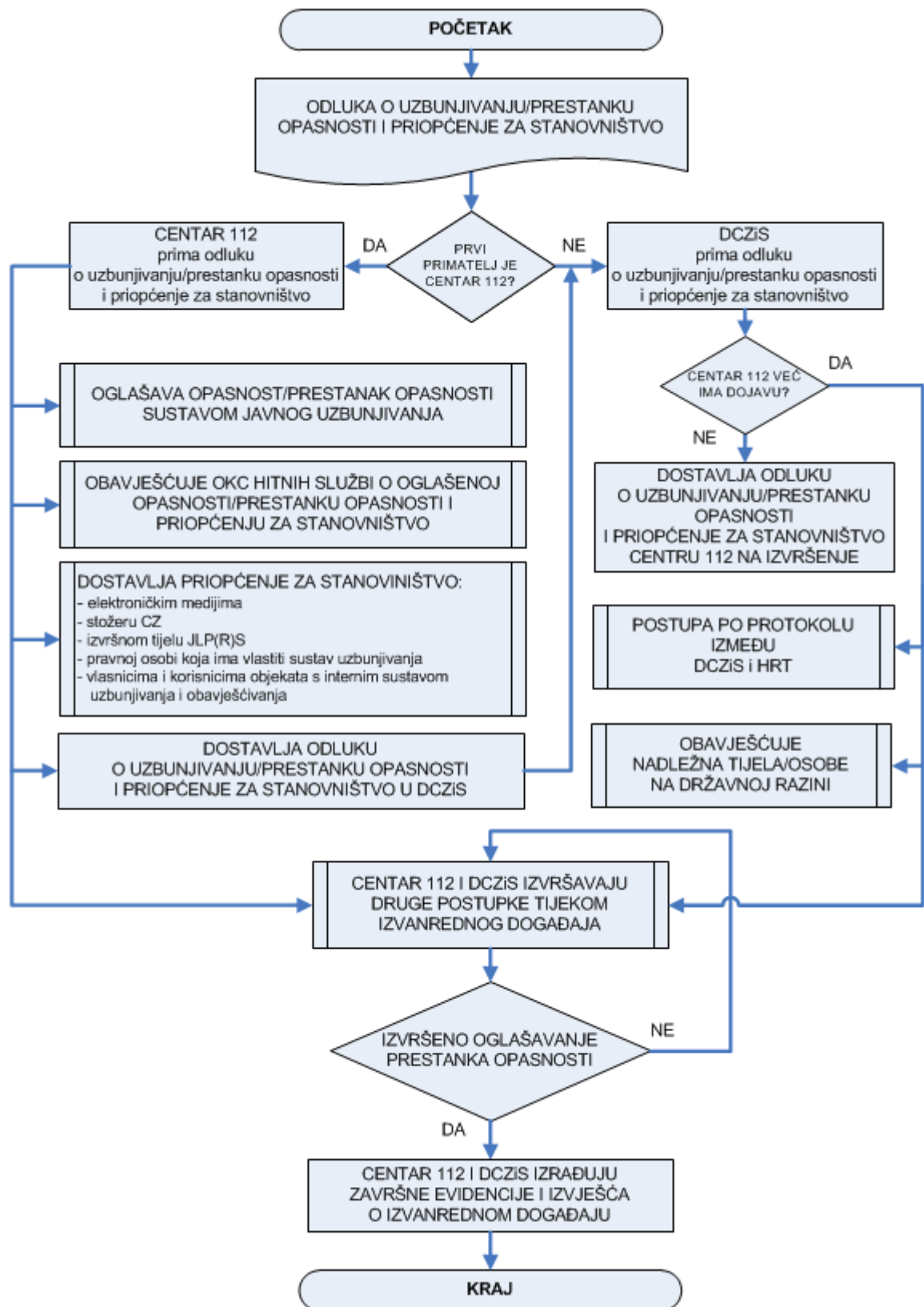
1. Centar 112/Državni centar ZiS od donositelja odluke zaprima odluku o uzbunjivanju i priopćenje za stanovništvo.
2. Centar 112 u provedbi uzbunjivanja sirenama postupa na sljedeći način:
 - sustavom javnog uzbunjivanja emitira odgovarajući znak za uzbunjivanje
 - emitira priopćenje za stanovništvo putem elektroničkih sirena
 - nalaže oglašavanje odgovarajućeg znaka za uzbunjivanje pravnim osobama koje imaju sirene ili sustave za uzbunjivanje, a nisu uvezane u sustav za daljinsko upravljanje sirenama iz centra 112.
3. Centar 112 u skladu s utvrđenim načinima komunikacije šalje priopćenje za stanovništvo:
 - Državnom centru ZiS
 - operativno-komunikacijskim centrima hitnih službi
 - stožeru civilne zaštite na ugroženom području
 - izvršnom tijelu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na ugroženom području
 - pravnoj osobi koja posjeduje vlastiti sustav uzbunjivanja
 - vlasnicima ili korisnicima objekata koji su obvezni uspostaviti interni sustav za uzbunjivanje i obavješćivanje
 - elektroničkim medijima prema popisu koji je sastavni dio planova civilne zaštite županija i Grada Zagreba.
4. Državni centar ZiS izvršava sljedeće zadaće:
 - prosljeđuje odluku s priopćenjem za stanovništvo nadležnom centru 112 na izvršenje
 - dostavlja priopćenje Hrvatskoj radioteleviziji ukoliko je potrebno priopćenje emitirati na nacionalnoj razini, u skladu s Protokolom o načinu komunikacije između Državnog centra ZiS i Hrvatske radiotelevizije
 - obavještava sudionike u sustavu civilne zaštite na nacionalnoj razini o odluci o uzbunjivanju i priopćenju za stanovništvo, u skladu s utvrđenim načinima komunikacije.
5. Centar 112/Državni centar ZiS o provedenom uzbunjivanju izvješćuju donositelja odluke.
6. Donositelj odluke obavezan je odmah, bez odgode odluku o uzbunjivanju s priopćenjem za

stanovništvo u pisanom obliku dostaviti u centar 112/Državni centar ZiS. Iznimno, priopćenje se može dostaviti nakon provedenog uzbunjivanja čim se steknu uvjeti za njegovu dostavu.

Prestanak opasnosti

7. Državni centar ZiS i centar 112 oglašavaju prestanak opasnosti po prijemu odluke i priopćenja za stanovništvo o prestanku opasnosti istim komunikacijskim postupkom kako je opasnost i oglašena.
8. Državni centar ZiS i centar 112 vode evidenciju i izrađuju izvješća utvrđena Uputom o postupanju u radu dežurne smjene u centru 112 u vezi s izvanrednim događajem.

Dijagram toka komunikacijskih postupaka

3. PROPISI I DOKUMENTI

Ovaj SOP izrađen je u skladu sa sljedećim propisima i dokumentima:

1. Zakon o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“, broj 82/15)
2. Uredbu o jedinstvenim znakovima za uzbunjivanje („Narodne novine“, broj 61/16)
3. Pravilnik o postupku uzbunjivanja stanovništva („Narodne novine“, broj 69/16)
4. Pravilnik o tehničkim zahtjevima sustava javnog uzbunjivanja stanovništva („Narodne novine“, 69/16)
5. Pravilnik o postupku primanja i prenošenja obavijesti ranog upozoravanja, neposredne opasnosti te davanju uputa stanovništvu („Narodne novine“, broj 67/17)
6. Uputu o postupanju u radu dežurne smjene u centru 112 (DUZS, srpanj 2017.)
7. Protokol o načinu komunikacije između Državnog centra ZiS i Hrvatske radiotelevizije

4. ZAVRŠNE ODREDBE

(1) Područni ured za zaštitu i spašavanje dužan je u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga SOP-a, u suradnji sa svim dionicima SOP-a na svom području te u skladu s posebnostima na svojem području, izraditi provedbeni nalog za njegovu operativnu primjenu.

(2) Centar 112 vodi i ažurira evidenciju kontakata sudionika ovoga SOP-a na lokalnoj i područnoj razini.

Državni centar ZiS vodi i ažurira evidenciju kontakata sudionika ovoga SOP-a na državnoj i međunarodnoj razini.

Centar 112/Državni centar ZiS, u okviru svoje nadležnosti, obvezni su u roku od 30 dana od stupanja na snagu ovog SOP-a ažurirati evidenciju kontakata i dogovorene načine dostave priopćenja za stanovništvo:

- elektroničkih medija
- pravnih osoba koje imaju sirene ili sustave za uzbunjivanje, a nisu uvezane u sustav za daljinsko upravljanje sirenama iz centra 112.

(3) Ovaj SOP stupa na snagu osmog dana od dana donošenja.

KLASA: 811-01/17-03/01

URBROJ: 543-01-08-01-17-5

Zagreb, 12. rujna 2017.

RAVNATELJ

dr. sc. Dragan Lozančić

Donositelj odluke (ime i prezime, funkcija, tijelo)	
KLASA	
URBROJ	
Datum donošenja odluke	
Vrijeme donošenja odluke	

- DRŽAVNI CENTAR ZAŠTITE I SPAŠAVANJA
- ŽUPANIJSKI CENTAR 112 _____

ODLUKA O UZBUNJIVANJU STANOVNIŠTVA

1. OGLASITI ZNAK (zaokružiti):

- * UPOZORENJE NA NADOLAZEĆU OPASNOST
- * NEPOSREDNA OPASNOST
- * PRESTANAK OPASNOSTI
- * VATROGASNA UZBUNA

2. UZROK OPASNOSTI: _____

3. PODRUČJE ZA KOJE SE OGLAŠAVA OPASNOST:

4. PRIOPĆENJE ZA STANOVNIŠTVO:

M. P.

Potpis ovlaštene osobe

Dostaviti na znanje:

1. _____

2. _____

3. _____